

Lausunto

16.8.2024

VN/16222/2023
VN/16222/2023-TEM-8

Puolustusministeriö

VN/16222/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi aluevalvontalain muuttamisesta

Puolustusministeriö on pyytänyt viiteasiakirjalla työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle aluevalvontalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. Aluevalvontalain säännöksiin vieraan valtion sotilaan, sotilasajoneuvon, valtionilma-aluksen ja valtionaluksen Suomen alueelle tulosta tehtäisiin muutoksia. Muutosten tavoitteena on huomioida Suomen jäsenyys Pohjois-Atlantin liitossa maahantuloon ja maahantulolupiin liittyvissä säännöksissä ja helpottaa kansainvälisen avun vastaanottamiseen ja yhteistoimintaan liittyviä järjestelyjä. Ehdotettavien säännösten avulla mahdollistettaisiin myös Pohjois-Atlantin sopimuksen 3 artiklan mukaisten edellä kuvattujen velvoitteiden ja maanpuolustuksen toimintaedellytysten kehittäminen yhdessä ja erikseen Naton jäsenvaltioiden kanssa. Säännöksillä myös yhdenmukaistetaan Suomen osalta maahantuloon liittyviä toimintatapoja.

Esityksen sivulla 8 on kuvattu ehdotuksen myönteisiä vaikutuksia Suomen suvereniteettiin. Lisäksi sivuilla 24-25 on kuvattu ehdotettuja muutoksia puolustustarvikkeiden viennistä annettuun lakiin. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että esitetyt muutokset ovat perusteltuja myös huoltovarmuuden kannalta. Osana huoltovarmuutta sotilaallinen huoltovarmuus tukee puolustuskykyämme. Sotilaallinen puolustus ankkuroituu siviiliyhteiskunnan voimavaroihin, osaamiseen ja teknologiaan. Sotilaallinen huoltovarmuus liittyykin yleiseen huoltovarmuuteen, siviiliyhteiskunnan varautumiseen ja siviiliyhteiskunnasta saataviin resursseihin, johon muun muassa digitaalisuus, hybridivaikuttaminen ja kybertoimintaympäristö tuovat haasteen. Turvallisuusympäristön muutokseen ja yleiseen teknologioiden kehitykseen liittyvä tarve reagoida entistä nopeammin erilaisiin häiriötilanteisiin korostaa hallinnonalojen välisen ennakoivien varautumistoimien, ajantasaisen lainsäädännön, riittävien viranomaisten toimivaltuuksien ja viranomaisprosessien tehokkuuden merkitystä.

Ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon ja huoltovarmuusselonteon mukaan hybridivaikuttaminen on paitsi lisääntynyt myös monimuotoistunut. Myös suomalaiseen yhteiskuntarauhaan, yhteiskuntaan, sen huoltovarmuuteen ja turvallisuuteen kohdistuu hybridiuhkia ja hybridivaikuttamiseen kuuluvien keinojen käyttöä. Turvallisuusympäristön muuttumisen myötä Suomi varautuu poikkeuksellisten, laaja-alaisen ja monitahoisten hybridivaikuttamisen keinojen kohteeksi joutumiseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ja kaikissa tilanteissa. Hybridiuhkiin varautumiseen kuuluu oleellisesti viranomaisten, kansalaisyhteiskunnan sekä elinkeinoelämän tiivis yhteydenpito ja valmistautuminen. Siksi on tärkeää tehdä varautumisyhteistyötä ja pitää huolta viranomaisten riittävästä toimivaltuuksista kaikissa tilanteissa. Hyvänä esimerkkinä tästä on huoltovarmuusorganisaation piirissä tapahtuva laaja-alainen varautumistyö.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Logistiikan, materiaallisen varautumisen ja näiden osana sotilaallisen liikkuvuuden merkitys on kasvanut turvallisuusympäristön muutosten ja Suomen Nato-jäsenyyden myötä. Naton resilienssityö liittyy vahvasti kokonaismaanpuolustuksen kehittämiseen ja sotilaalliseen liikkuvuuteen, jossa huomioitava paitsi uudet uhkakuvat, myös syvenevän puolustusyhteistyön mahdollisuudet. Osaltaan ehdotetut muutokset tukevat myös kriittisen infrastruktuurin ja kuljetuslogistiikan suojaamisen kehittämistä. Tämä edellyttää konkreettisia kehittämistoimia ja normiohjauksen (lupamenettelyt, tullit ym.) kehittämistä paitsi puolustushallinnossa, myös hallinnonalojen välisessä yhteistyössä, kansainvälisten kumppanimaiden kanssa ja suhteissa elinkeinoelämään.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää ehdotettuja muutoksia perusteltuina. Muilta osin työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole lausuttavaa esitykseen liittyen.

Osastopäällikkö

Jan Hjelt

Johtava asiantuntija

Timo Nyssönen

Liitteet

-

Jakelu

PLM Puolustusministeriö

Tiedoksi

TEM HEHA Henkilöstö- ja hallintoyksikkö, Kari Klemm
TEM TTM KIHU Huoltovarmuus, Eeva Vahtera

VN/16222/2023-TEM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: